

*Dönüştürücü Karşılaşmalar: Levinas Felsefesi Işığında Suriyeli Sığınmacılara İlişkin Algılar Üzerine Bir İnceleme**

Didem Tuncay**

Öz

Bu çalışmada, iç savaş nedeniyle ülkelerini terk ederek Türkiye'ye sığınan Suriyelilere yönelik toplumsal algıya odaklanılmaktadır. Çalışmada, "Öteki'nin filozofu" olarak bilinen Emmanuel Levinas'ın Ben ve Öteki arasındaki yüz yüze ilişki zemininde betimlediği, Öteki'ne karşı sorumluluğa dayanan etik anlayışı başlangıç noktası olarak alınmıştır. Çalışmada, Levinas'ın düşüncelerinden yola çıkılarak Suriyeli sığınmacılarla karşılaşan kişilerin, onların maruz kaldıkları şiddeti nasıl anlamlandırdıkları incelenmiş ve yüz yüze ilişkinin, ilişkiden önceki algı ve tutumlarda değişikliğe yol açıp açmadığı sorusuna yanıt aranmıştır. Bu çerçevede, Arapça bilen ya da Suriyeli sığınmacılarla görevleri gereği tercüman aracılığıyla yüz yüze iletişim kurabilen sekiz kişiyle derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Suriyeli sığınmacılarla yüz yüze ilişki kuran, onların hikâyelerini doğrudan kendilerinden dinleyen katılımcıların, Levinas felsefesinde olduğu gibi, ilk olarak rahatsızlık duydukları, daha sonra ise kendilerini sorguladıkları ve Öteki'ne karşı sorumluluk hissettikleri görülmüştür. Yüz yüze ilişkinin katılımcıların sığınmacılarla empati kurmasına da neden olduğu ve yüz yüze ilişkiden sonra katılımcıların sığınmacılara ilişkin algı ve tutumlarının olumlu yönde değiştiği tespit edilmiştir. Çalışmada, bu bulgulardan hareketle, sığınmacılara yönelik ayrımcılık, yabancı düşmanlığı ve ırkçılığın önlenmesinde yüz yüze ilişkinin de önemli bir rol oynayabileceği ileri sürülmektedir. Bu bağlamda, Suriyeli sığınmacılarla farklı platformlarda yüz yüze iletişim kurma olanakları yaratılması ve yüz yüze iletişimin önünde engel oluşturan dil sorununun aşılması yönünde etkili adımlar atılması önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Suriyeli sığınmacılar, mülteciler, Levinas, şiddet, ırkçılık, yabancı düşmanlığı

* Geliş tarihi: 07/05/2018 • Kabul tarihi: 22/06/2018

Bu makale, 1-3 Aralık 2016 tarihleri arasında Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde düzenlenen VIII. Ulusal Sosyoloji Kongresi'nde sözlü olarak sunulan "Öteki ile Temas Bağlamında Suriyeli Sığınmacıların Yaşadıkları Şiddetin Anlamlandırılması" başlıklı bildirinin genişletilmiş halidir.

** Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı Doktora Programı tuncay.didem@gmail.com

Transformative Encounters: A Study on Perceptions about Syrian Asylum Seekers in the Light of Levinas' Philosophy^{*}

Didem Tuncay^{**}

Abstract

This study focuses on the public perception of Syrians who left their country to flee the civil war and took refuge in Turkey. The conception of ethics based on responsibility for the Other, which Emmanuel Levinas, known as the “the philosopher of the Other” described on the ground of face-to-face relationship between I and the Other was used as the starting point, with the aim to see how people who encounter Syrian asylum seekers, perceive the violence they have been subjected to, and to examine whether face-to-face relationship lead to a change in previous perceptions and attitudes. To this end, in-depth interviews were conducted with eight people who were either Arabic-speaking, or in a position of communicating face-to-face with Syrian asylum seekers through an interpreter as part of their professions. The interviews revealed that participants who had face-to-face relationship with Syrian asylum seekers and who were able to listen to their stories felt discomfort at first, then came to question themselves, and developed feelings of responsibility towards the Other, as defined in the philosophy of Levinas. It was determined that face-to-face relationship led the participants to empathize with the asylum seekers as well, and that their perceptions and attitudes towards asylum seekers changed positively. Based on these findings, this study argues that face-to-face relationships can also play an important role in preventing discrimination against asylum seekers, xenophobia and racism. In this context, it suggests that opportunities for face-to-face communication with Syrian asylum seekers should be created on various platforms, and effective steps should be taken to overcome the language barrier.

Keywords: Syrian asylum seekers, refugees, Levinas, violence, racism, xenophobia

* Received: 07/05/2018 • Accepted: 22/06/2018

This paper is an expanded version of the paper entitled “Interpretation of the Violence to which Syrian Asylum Seekers Have Been Subjected in the context of Contact with the Other”, which was presented at the 8th National Congress of Sociology, held in Middle East Technical University, December 1-3, 2016.

** Ankara University Institute of Social Sciences, Journalism Doctoral Program
tuncay.didem@gmail.com